

הרואה פרק תשיעי ברכות

פח א מיי פירא מהל' פתלה
הלכה מ סג עשין יט
עוש'ש' ארמ' ס' קנה עשין ה:
פב ב מיי סס הלכה י עוש'ש'
ג ש עשין י וס' 5 ס עשין
ג:
צ א מיי פ'ד מלכות תענית
הלכה יו:
צא ד מיי פ'כ' מהל' איסורי
ביאה הלכה עו סג עשין
קו עוש'ש' ארמ' ס' כ' ס עשין
ס:
ה גמיי פ'כ' מהל' קדוש
המוסר הל' מ ופ'ה הל' א':

תורה אור השלם

1. ויאמר הקולות ישוע
[בן]מריא בן [ח]שביה שרביה
הודיה שבניה פתחה קמו
פרכו את ? אליהם מן
העולם עד העולם ויברכו שם
בבדוך ויגורעם על כל ברכה
תמימה ט ה
ותקלה:
2. ויקרא אליו מלאך ? ויאמר
אליו ? עמך גבור הויאל:
שופטים יב
3. שמע לבקוהו וליקד ואל
הבדו כי זקנה אמן:
משלי כג כב
4. עת לעשות לך הפרו
תורתך: תהלים ק"ט קכו
5. לש מפור ונתקו עד ויתשפר
מישר אך למתחור:
משלי יא כד
6. בכל דרכיך דעהו והוא
ישר ארחותי: משלי ג ו
7. איש רעים להיתערע וש
אהב רבקה מאת: משלי יח כד
8. ואיש את קדשיו לו יהי
איש אשר יתן לבקוהו לו י
יקדו:
במדבר ה י
9. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם איש איש כי
תשטה אשתו ומעלה בו
קעלה:
במדבר יב יב
10. והביא האיש את אשתו
אל הכהן והביא את קרבנה
עליה עשירת הקיפה קמו
עושים אל זקק עליו שמן
וקל את עליו לבנה כי מנחת
קנאת הן ומנחת זקרון הן
ומנחת עון: במדבר טו טו
11. ותקח שדי בצריך וכסף
תועפות קף: איוב כב כה
12. התרפית ביום צדך אר
בך: משלי כ ד

רבינו חננאל (המשך)

תרומה ומעשר לכהן, לומר
שלכל המונע ואינו נתון
תרומה ומעשר לכהן, לטורף
שצריך לו על ידי אשתו, שני
הביאה האיש את אשתו אל
הכהן, ולא עוד אלא שצריך לו
על ידי מונע שני ואיש אשר
יתן לכהן לו יהיה, אחר רבא
ואם נתן לו מהכרז שני לו
יהיה, ולו יהיה) מתוך הרבה,
כל המשתף שם שמים בצעור,
ונתן צדקה מרובה, כופלין
פרנסתו שני ויהיה שני בצריך
הכסף תועפות לך, פירוש
תועפות כפלים כדמתנהם
וכפלת והיעוף. שמוס שהזכיר,
בעת [המתנתו] פור אמר, ר'
אבהו משתפי ביה חניניה בן
אחי ר' יהושע לגולה, פירוש
גולה פוס בריהא, כדתני עד
שרואה את כל הגולה לפניו
מכירות האיש, ואומרין בב'י
מאי גולה פוס בריהא, היה
מעבר שנים וקובע חדשים
בחוזהו לארץ, שינוי אחריו
ר' יוסי בן כיפר וכן בנו של
זכריה בן קבוט, אמר להם
למה באתם, אמרו לו ללמדך
תורה מן, היה מכרו עליהם
אנשי הללו חכמים גדולים
בני אבות ששימשו בעודה,
כתנתו וזכריה בן קבוטל אמר
פנסייה הרבה קריתו לפניו
בדיאל, התחילו לומר משהו
ותן מטמאין הוא מטמא ותן
מטהרין, היה מכרו עליהם
אנשי הללו אנשים של תורה
הם, אמרו לו כבר בנייה
והיעדתה להם שהם חכמים
גדולים איתן יכול לסתור
להתחומם, שלא אליהם מפני
מה אתם עושין קך, אמרו לו
מפני מה אתם מעבר שנים
וקובע חדשים בחוזהו לארץ,

תגיל דברי תורה לציון: הפרו תוסף. מלפזרה זשעה שהכנסו
לשם שמים: הכי גרסינן ולא קצוץ קנה מינה. אם ראיית פרקמינא
צוול קצוץ וקנה מינה וקאוף שסופה להתיק: פשיטא. הא דלדבי
למה לי פשיטא שלא יורה אדם הלכה דפני רבו למה ליה לאבי
למשמע מכלל: זשניסין שוין.

אם זלת זמקוס תלמידי חכמי ודין
גדול ממנו אל מטול עטרה לדרוש
זמקומו: זכל דריך. אפילו לעצור
עצירה: דעה. תן לז אם לורך
מזוה הוא כנון אליהו זכר הכרמל
עצור עליה: מחטא דלמיוחא.

זרושי"ד זלנזוי"ש שהתפירות עשיות
שורות שורות כתלמי מעונה:

להפרוע. להמליך: אפטורופוס
מכניס ומוציא נכסיו: כל שיש לו
פרומוס ומעשרות ואינו נוסף לכהן
סוף שלךך לו על ידי אשמו. ששעית
סוטה: ה"ג ואיש אם קדשו לו יהו
וסמיד ליה איש איש כי שטטה אשמו
וכפיז הדיא האיש אם אשמו: איש
אם קדשו לו יהו. ששעשך קדשו
אללו ואינו נוסף לכהנים וללוים:
סוף שלךך לכן. שנעשה עני וזריך
לכך ליטול מעשר עני: לו יהו.
לעלמו יטרכו: המשקף שם שמים
זלערו. שמזכך על הרעה דין האמת.

אי נמי שמזכך רחמים מלפניו:
זלריך. זלרכך: סועפות. לשון
כפילה כדמתרגמין וכפלת ומעיק

(שמות כו): הפרפית. מדברי תורה
זיוס זרה זר כחה: ואפילו מזוה
אחש. אם נמרפה ממנה כשזאה

לידו ולא חש להמסק זה זר כמו:
הפרפית מכל מקום. אף זמזוה אחת

משמע: מעצר שנים וכו'. ותמן אף
מעצרין את השנים אלף זיזודה

דכתיב לשכנו מדרשו' כל זרזיות
שאתה דורש לא יהו אלף זשכנו של

מקוס זפ"ק דסנהדרין (דף א'):
שגרו אחריו. למחות זדיו: זכר

זניס. שהגלת שמנו לומר גדולי הדור
הס: והלא עיקר עני יוסף עשה כן.
למנן זיזמות אר"ר עקיבא שכסרדמי
לנהרעא לעבד שנים זשכך זמזל

האשה שהלך בעלה זלרמה (דף קכג):
ואמרו

רב חסדא מחטא דתלמויותא: תניא ר'
אומר לעולם אל ירבה אדם רעים בתוך ביתו שנא' איש רעים להתרועע

ביתו ר' אומר ר' אל ימנה אדם אפטרופוס בתוך ביתו שאלמלי לא מינה פוטיפר את יוסף אפטרופוס בתוך ביתו לא היה ר' אומר ר' אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין אמר חזקיה בריה דר' פרנך אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו וסמיד ליה איש איש כי תשמה אשתו וכתוב י' והביא האיש את אשתו וגו' ולא עוד אלא סוף שצריך להן שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו אמר רב נחמן בר ר' יצחק ואם נתנן סוף מתעשר שנאמר איש אשר יתן לכהן לו יהיה לו יהיה כמון הרבה א"ר הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפר כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך ר' שמואל בר נחמני אמר פרנסתו מעופפת לו כצפור שנאמר וכסף שדי תועפות לך א"ר מבי א"ר אישיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר ה' התרפית ביום צרה צר כחכה א"ר אמי בר מתנה אמר שמואל ואפילו מצוה אחת שנאמר התרפית מכל מקום אמר רב ספרא ר' אבהו הוה משתעי כשיד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוזהו לארץ שגרו אחריו שני ת"ח רבי יוסי בן כיפר וכן בנו של זכריה בן קבוטל כיון שראה אותם אמר להם למה באתם אמרו ליה ללמוד תורה באנו הכריז [עליהם] אנשים הללו גדולי הדור הם ואבותיהם שמשו בבית המקדש כמותה ששינונו זכריה בן קבוטל אמר הרבה פעמים קריתו לפניו בספר דניאל התחיל הוא מטמא והם מטהרים הוא אוסר והם מתירים הכריז [עליהם] אנשים הללו של שוא הם של תהו הם אמרו לו כבר בנית ואי אתה יכול לסתור כבר גדרת ואי אתה יכול לפרוץ אמר להם מפני מה אני מטמא ואתם מטהרים אני אוסר ואתם מתירים אמרו לו מפני שאתה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמר להם והלא עקיבא בן יוסף היה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמרו לו הנח רבי עקיבא שלא הגיח כמותו בארץ ישראל א"ל אף אני לא הנחתי כמותי בא"י אמרו לו גדיים שהנחת נעשו תישים בעלי קרנים והם שגרנו אצלך וכן אמרו לנו ואמרו לו שמוע מוטב ואם לאו יא אמרו

ואימא הר זינס דאסור זמנעל. ילפינן ריקקה מיינה לאיסורא
בכל וחומר אלז בית הכנסת דשרי זמנעל לא נילף ריקקה להתייה
דריקקה מליסא אלף ילפינן מקפנדריא לאיסורא: וזכרו שם
זכודך. זשכמל"ז עוים והמזכך אומר זכודך ה' אלהי ישראל מן
העולם ועד העולם. מפרש זמספתא

שמקו מן העולם ועד העולם
להודיע שאין העוה"ז ועל העוה"צ
כלום אלף כפרחודור לפני הטרקלין
לומר הנהיגו זכמותי זעוה"ז כדי
להיות רגילים לעוה"צ שכולו ארוך:

מהנה אחש. שיענו פסע אחת
זשכמל"ז: על כל הזכרות זסוף
זכרה אחרונה: וכי סימא זועו

מדעיה עצן. ולה גמרין מיינה:
הא שמע. דגמרין ממלךך שאמר
לגדעון: וכי סימא מלאך הוא

דקאמר ליה לגדעון. לומר לא שאל
זשלומו ולא זכרו אלף זשליחות
קאמר מאת המקוס לזכרו שהשכינה

עמו ולא גמרין מיינה: הא שמע אל
פכו וי זקנה אמן. אל תבוז את
זועו לאמר מדעתו עשה אלף למוד

מוקני ישראל כי יש לו על מי לסמוך
שלאמר עת לעשות לה': מסיפיה
לרישיה כו'. אם זלת לדרשו למקרא

זה יש לך לדרשו יפה זין ככתיבתו
לזין זשפוך: מרישיה לסיפיה עת
עשין עשה לה' משום הפרו. עמיס הס

לה' לעשות משפט פורעניות זעזברי
לזינו משום דהפרו מורמך: מסיפיה
לרישיה. הפרו תורמו עושי לזינו

כגון אליהו זכר הכרמל (מלכים א יח)
שהקריב זכמה זשעת איסור הזמות
משום דעת לעשות סייג וגדר זשכאל

לשמו של הקדוש זכודך הוה זשעת
המזניסים. שאין חכמי הדור מרזינים
תורה לתלמידיהם פור. אחת לשנות

לתלמידי: זשעת המפוריס.
שהגדוליס שזדור מרזינים תורה:
כנס. אחת ולא מטול שררה עליהם

דאף זו לכבוד שמים היא לאחוז
זמדת העונה וכתיב עת לעשות לה'
הפרו מורמך: ולא עוים דור שאין

הסורה היזנה רגילים כנס. ואל
בה בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחותיך אמר רבא אפילו לדבר עבירה

דרש בר קפרא לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה מה היא אמר

רב חסדא מחטא דתלמויותא: תניא ר'
אומר לעולם אל ירבה אדם רעים בתוך ביתו שנא' איש רעים להתרועע

ביתו ר' אומר ר' אל ימנה אדם אפטרופוס בתוך ביתו שאלמלי לא מינה פוטיפר את יוסף אפטרופוס בתוך ביתו לא היה ר' אומר ר' אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין אמר חזקיה בריה דר' פרנך אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו וסמיד ליה איש איש כי תשמה אשתו וכתוב י' והביא האיש את אשתו וגו' ולא עוד אלא סוף שצריך להן שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו אמר רב נחמן בר ר' יצחק ואם נתנן סוף מתעשר שנאמר איש אשר יתן לכהן לו יהיה לו יהיה כמון הרבה א"ר הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפר כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך ר' שמואל בר נחמני אמר פרנסתו מעופפת לו כצפור שנאמר וכסף שדי תועפות לך א"ר מבי א"ר אישיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר ה' התרפית ביום צרה צר כחכה א"ר אמי בר מתנה אמר שמואל ואפילו מצוה אחת שנאמר התרפית מכל מקום אמר רב ספרא ר' אבהו הוה משתעי כשיד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוזהו לארץ שגרו אחריו שני ת"ח רבי יוסי בן כיפר וכן בנו של זכריה בן קבוטל כיון שראה אותם אמר להם למה באתם אמרו ליה ללמוד תורה באנו הכריז [עליהם] אנשים הללו גדולי הדור הם ואבותיהם שמשו בבית המקדש כמותה ששינונו זכריה בן קבוטל אמר הרבה פעמים קריתו לפניו בספר דניאל התחיל הוא מטמא והם מטהרים הוא אוסר והם מתירים הכריז [עליהם] אנשים הללו של שוא הם של תהו הם אמרו לו כבר בנית ואי אתה יכול לסתור כבר גדרת ואי אתה יכול לפרוץ אמר להם מפני מה אני מטמא ואתם מטהרים אני אוסר ואתם מתירים אמרו לו מפני שאתה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמר להם והלא עקיבא בן יוסף היה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמרו לו הנח רבי עקיבא שלא הגיח כמותו בארץ ישראל א"ל אף אני לא הנחתי כמותי בא"י אמרו לו גדיים שהנחת נעשו תישים בעלי קרנים והם שגרנו אצלך וכן אמרו לנו ואמרו לו שמוע מוטב ואם לאו יא אמרו

רב חסדא מחטא דתלמויותא: תניא ר'
אומר לעולם אל ירבה אדם רעים בתוך ביתו שנא' איש רעים להתרועע

ביתו ר' אומר ר' אל ימנה אדם אפטרופוס בתוך ביתו שאלמלי לא מינה פוטיפר את יוסף אפטרופוס בתוך ביתו לא היה ר' אומר ר' אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין אמר חזקיה בריה דר' פרנך אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו וסמיד ליה איש איש כי תשמה אשתו וכתוב י' והביא האיש את אשתו וגו' ולא עוד אלא סוף שצריך להן שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו אמר רב נחמן בר ר' יצחק ואם נתנן סוף מתעשר שנאמר איש אשר יתן לכהן לו יהיה לו יהיה כמון הרבה א"ר הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפר כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך ר' שמואל בר נחמני אמר פרנסתו מעופפת לו כצפור שנאמר וכסף שדי תועפות לך א"ר מבי א"ר אישיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר ה' התרפית ביום צרה צר כחכה א"ר אמי בר מתנה אמר שמואל ואפילו מצוה אחת שנאמר התרפית מכל מקום אמר רב ספרא ר' אבהו הוה משתעי כשיד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוזהו לארץ שגרו אחריו שני ת"ח רבי יוסי בן כיפר וכן בנו של זכריה בן קבוטל כיון שראה אותם אמר להם למה באתם אמרו ליה ללמוד תורה באנו הכריז [עליהם] אנשים הללו גדולי הדור הם ואבותיהם שמשו בבית המקדש כמותה ששינונו זכריה בן קבוטל אמר הרבה פעמים קריתו לפניו בספר דניאל התחיל הוא מטמא והם מטהרים הוא אוסר והם מתירים הכריז [עליהם] אנשים הללו של שוא הם של תהו הם אמרו לו כבר בנית ואי אתה יכול לסתור כבר גדרת ואי אתה יכול לפרוץ אמר להם מפני מה אני מטמא ואתם מטהרים אני אוסר ואתם מתירים אמרו לו מפני שאתה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמר להם והלא עקיבא בן יוסף היה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמרו לו הנח רבי עקיבא שלא הגיח כמותו בארץ ישראל א"ל אף אני לא הנחתי כמותי בא"י אמרו לו גדיים שהנחת נעשו תישים בעלי קרנים והם שגרנו אצלך וכן אמרו לנו ואמרו לו שמוע מוטב ואם לאו יא אמרו

רב חסדא מחטא דתלמויותא: תניא ר'
אומר לעולם אל ירבה אדם רעים בתוך ביתו שנא' איש רעים להתרועע

ביתו ר' אומר ר' אל ימנה אדם אפטרופוס בתוך ביתו שאלמלי לא מינה פוטיפר את יוסף אפטרופוס בתוך ביתו לא היה ר' אומר ר' אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין אמר חזקיה בריה דר' פרנך אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו וסמיד ליה איש איש כי תשמה אשתו וכתוב י' והביא האיש את אשתו וגו' ולא עוד אלא סוף שצריך להן שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו אמר רב נחמן בר ר' יצחק ואם נתנן סוף מתעשר שנאמר איש אשר יתן לכהן לו יהיה לו יהיה כמון הרבה א"ר הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפר כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך ר' שמואל בר נחמני אמר פרנסתו מעופפת לו כצפור שנאמר וכסף שדי תועפות לך א"ר מבי א"ר אישיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר ה' התרפית ביום צרה צר כחכה א"ר אמי בר מתנה אמר שמואל ואפילו מצוה אחת שנאמר התרפית מכל מקום אמר רב ספרא ר' אבהו הוה משתעי כשיד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוזהו לארץ שגרו אחריו שני ת"ח רבי יוסי בן כיפר וכן בנו של זכריה בן קבוטל כיון שראה אותם אמר להם למה באתם אמרו ליה ללמוד תורה באנו הכריז [עליהם] אנשים הללו גדולי הדור הם ואבותיהם שמשו בבית המקדש כמותה ששינונו זכריה בן קבוטל אמר הרבה פעמים קריתו לפניו בספר דניאל התחיל הוא מטמא והם מטהרים הוא אוסר והם מתירים הכריז [עליהם] אנשים הללו של שוא הם של תהו הם אמרו לו כבר בנית ואי אתה יכול לסתור כבר גדרת ואי אתה יכול לפרוץ אמר להם מפני מה אני מטמא ואתם מטהרים אני אוסר ואתם מתירים אמרו לו מפני שאתה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמר להם והלא עקיבא בן יוסף היה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמרו לו הנח רבי עקיבא שלא הגיח כמותו בארץ ישראל א"ל אף אני לא הנחתי כמותי בא"י אמרו לו גדיים שהנחת נעשו תישים בעלי קרנים והם שגרנו אצלך וכן אמרו לנו ואמרו לו שמוע מוטב ואם לאו יא אמרו

רב חסדא מחטא דתלמויותא: תניא ר'
אומר לעולם אל ירבה אדם רעים בתוך ביתו שנא' איש רעים להתרועע

ביתו ר' אומר ר' אל ימנה אדם אפטרופוס בתוך ביתו שאלמלי לא מינה פוטיפר את יוסף אפטרופוס בתוך ביתו לא היה ר' אומר ר' אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין אמר חזקיה בריה דר' פרנך אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו וסמיד ליה איש איש כי תשמה אשתו וכתוב י' והביא האיש את אשתו וגו' ולא עוד אלא סוף שצריך להן שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו אמר רב נחמן בר ר' יצחק ואם נתנן סוף מתעשר שנאמר איש אשר יתן לכהן לו יהיה לו יהיה כמון הרבה א"ר הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפר כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך ר' שמואל בר נחמני אמר פרנסתו מעופפת לו כצפור שנאמר וכסף שדי תועפות לך א"ר מבי א"ר אישיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר ה' התרפית ביום צרה צר כחכה א"ר אמי בר מתנה אמר שמואל ואפילו מצוה אחת שנאמר התרפית מכל מקום אמר רב ספרא ר' אבהו הוה משתעי כשיד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוזהו לארץ שגרו אחריו שני ת"ח רבי יוסי בן כיפר וכן בנו של זכריה בן קבוטל כיון שראה אותם אמר להם למה באתם אמרו ליה ללמוד תורה באנו הכריז [עליהם] אנשים הללו גדולי הדור הם ואבותיהם שמשו בבית המקדש כמותה ששינונו זכריה בן קבוטל אמר הרבה פעמים קריתו לפניו בספר דניאל התחיל הוא מטמא והם מטהרים הוא אוסר והם מתירים הכריז [עליהם] אנשים הללו של שוא הם של תהו הם אמרו לו כבר בנית ואי אתה יכול לסתור כבר גדרת ואי אתה יכול לפרוץ אמר להם מפני מה אני מטמא ואתם מטהרים אני אוסר ואתם מתירים אמרו לו מפני שאתה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמר להם והלא עקיבא בן יוסף היה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמרו לו הנח רבי עקיבא שלא הגיח כמותו בארץ ישראל א"ל אף אני לא הנחתי כמותי בא"י אמרו לו גדיים שהנחת נעשו תישים בעלי קרנים והם שגרנו אצלך וכן אמרו לנו ואמרו לו שמוע מוטב ואם לאו יא אמרו

רב חסדא מחטא דתלמויותא: תניא ר'
אומר לעולם אל ירבה אדם רעים בתוך ביתו שנא' איש רעים להתרועע

ביתו ר' אומר ר' אל ימנה אדם אפטרופוס בתוך ביתו שאלמלי לא מינה פוטיפר את יוסף אפטרופוס בתוך ביתו לא היה ר' אומר ר' אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין אמר חזקיה בריה דר' פרנך אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו וסמיד ליה איש איש כי תשמה אשתו וכתוב י' והביא האיש את אשתו וגו' ולא עוד אלא סוף שצריך להן שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו אמר רב נחמן בר ר' יצחק ואם נתנן סוף מתעשר שנאמר איש אשר יתן לכהן לו יהיה לו יהיה כמון הרבה א"ר הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפר כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך ר' שמואל בר נחמני אמר פרנסתו מעופפת לו כצפור שנאמר וכסף שדי תועפות לך א"ר מבי א"ר אישיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר ה' התרפית ביום צרה צר כחכה א"ר אמי בר מתנה אמר שמואל ואפילו מצוה אחת שנאמר התרפית מכל מקום אמר רב ספרא ר' אבהו הוה משתעי כשיד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוזהו לארץ שגרו אחריו שני ת"ח רבי יוסי בן כיפר וכן בנו של זכריה בן קבוטל כיון שראה אותם אמר להם למה באתם אמרו ליה ללמוד תורה באנו הכריז [עליהם] אנשים הללו גדולי הדור הם ואבותיהם שמשו בבית המקדש כמותה ששינונו זכריה בן קבוטל אמר הרבה פעמים קריתו לפניו בספר דניאל התחיל הוא מטמא והם מטהרים הוא אוסר והם מתירים הכריז [עליהם] אנשים הללו של שוא הם של תהו הם אמרו לו כבר בנית ואי אתה יכול לסתור כבר גדרת ואי אתה יכול לפרוץ אמר להם מפני מה אני מטמא ואתם מטהרים אני אוסר ואתם מתירים אמרו לו מפני שאתה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמר להם והלא עקיבא בן יוסף היה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל אמרו לו הנח רבי עקיבא שלא הגיח כמותו בארץ ישראל א"ל אף אני לא הנחתי כמותי בא"י אמרו לו גדיים שהנחת נעשו תישים בעלי קרנים והם שגרנו אצלך וכן אמרו לנו ואמרו לו שמוע מוטב ואם לאו יא אמרו

רב חסדא מחטא דתלמויותא: תניא ר'
אומר לעולם אל ירבה אדם רעים בתוך ביתו שנא' איש רעים להתרועע

א) ז'ל בית הכנסת, ב) זכדפיי
הני זכר, ג) תענית זור, ד) סוטה
מ: ד) נוסח מ: ג) ז' עולת כ
סהרדין ג, ה) ז' [תוספתא פ"ו
ז' עני גרסת הערוך
זכך ז' קסקן, ח) עני מוספת
סוטה כ: ד' עני זכר אימית
פירוש זכדפיי דהכ"ה, ט) ז' [מלך
זכ פכא היעו דלמרי אלעזר זכדפיי
אזוס מתמחא רחמנא קרי קך
הא הטעה זכדפיי, ק) קדוש פני:
ז' ע"ה, ח) סוטה ג, ל) זכר ג, מ)
ז' זכדפיי, נ) זכדפיי פ"ו
הכ"ה, ס) זכדפיי ז'.

לעזי רש"י

ברוש"י שלובבשי"ש
[בוירדיר של גבנשי].
רקמה.

מוסף רש"י

הובא בסוף התוספת.

רבינו ניסים

עת לעשות לה: הפרו תורתך.
פירוש טעמו גבנשי דבני
מירבא ר' יוסי אומר אם
תישנו דברי תורה כפיך אל
תבוז להם מאי טעמא (ומל"כ כ)
ואל תבוז כי זקנה אמן אמר
ר' זעירא אל כוס דקנה אומך
עמוד וזכרה שמים ששעה
אלקה שיהיה מורדך את
ישראל לפניי ורגלים אל טעם
(ש"א א) ועלה האיש ההוא
מעירו:

רבינו חננאל

עליה לילף מרמקנדריא מה
קנדריא בכנסת אסור, אף
(נעל [ניקוקה] בכנסת אסור.
ופריך כי זנא, מה זנא לילף לה
מעל הכי אנא לייכנא מעלי,
דנניא אל יכנס בהו הבית
במקל זכדפיי וזמנעלו זכדפיי
ובמעות צורוין לו (ו) זכדפיי
[ו] ככדדו ובכנסתומושפלת
לאחריו ולא ישנו קנדריא,
וריקקה מקל וחומר, והלא
דברין קל וחומר ומה מעל
שאין בו דרך כיוון אחר תורה
של נעלך מעל רגלך, וריקה
שהיא דרך כיוון לא כל שכן.
ר' יוסי בר' יהודה אומר כי
אין לבוא אל שער המלך
כלבוש שן, והלא ברימ' של
חומר ומה שן שאינו מאוס
לפני בשר דם כן, וריקה
שהיא מאוס לפני בשר דם,
על אחת כמה וכמה לפני
מלך המלכים שהיא מאוס.
ומקשינן ויאמר בהו הבית
דאיסי מעל ונילף ריקקה
ממעל לאיסורא, בית הכנסת
דמעל שרי ונילף ריקקה
מקנדריא, מה קנדריא
בכנסת נמי איסרא אף ריקקה
בכנסת איסרא, ומשנינא אלא
רבא דשרי ריקקה בכנסת
אמר לך כי ביתו, מה
ביתו קנדריא קפיד, אמנעל
ואריקה לא קפיד, אף בית
הכנסת קנדריא הוא דאיסי
אל מעל וריקה שרי.
וק"ל כרבא דמעל וריקה
בבכ"כ לא איסרי, ואי ריקקה
כי איסטלין אסור, פרי' כל
חומת הכנסת שיהי מעל
דין [אומרי] מן העולם,
משקלקלו המינים ואמרו אין
עולם אלא אחי, התקינו שיהי
אומרין מן העולם ועל העולם.
ירושלמי תני לא יזיר עונין
במקדש ומה היו אומרין בדרך
שם כבוד מלכותו לעולם ועד.
ותו רבנן... ונלף הוקו אומר
בשעת המכניסין פור בשעת
המכניסין פור ואם דאית דור
שהתורה חביבה עליה, פור
שנאמר יש מפורן ונוסף עדי.
דרש בר קפרא באהר דלית
גבר תמן וכו' אמר רבי
שמע מינה כאתר גבר תמן, אל
תחיה גבר, פשיטא, אף זכריה
בשנשנים שרוין אם הן שני
תלמידי חכמים שרוין בכנסת
ויבראה אין רשא לאחד ליכנס
בגבול חבריו ולחבלו עליה,

וכל שכן פחות ממנו, בכל דרכיך דעהו, אמר רבא אפילו לדבר עבירה, פירוש אפילו המתכוון לעשות עבירה, כיון שמשים בדעתו שהקבי"ה יודע מע